

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра цивільного права

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СУЧАСНА ПРАВОВА НАУКА В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ
ПРОЦЕСІВ**

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)

Освітньо-наукова програма Право

Спеціальність D8 «Право»

Галузь знань D «Бізнес, адміністрування та право»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Сучасна правова наука в контексті євроінтеграційних процесів
Викладач (-і)	Зеліско Алла Володимирівна, докторка юридичних наук, завідувачка кафедри цивільного права, професорка
Контактний телефон викладача	+38 (0342) 596 130
Е-mail викладача	alla.zelisko@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до графіку консультацій та розкладу занять на кафедрі. Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту, зокрема, перевірка виконаних індивідуальних завдань та завдань для самостійної роботи.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є нормативно-правові акти, практика їх застосування, доктринальні джерела, окремі поняття, терміни, дефініції, юридичні категорії, в яких відображені закономірності та сучасні тенденції розвитку правової науки в контексті євроінтеграційних процесів.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з таких <u>змістових модулів</u>:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Актуальні тренди сучасної правової науки в контексті євроінтеграційних процесів. 2. Проблеми та перспективи сучасної української правової науки в контексті євроінтеграційних процесів. 3. Розвиток доктрини приватного права. 4. Розвиток доктрини публічного права. <p>Сучасній українській правовій науці притаманні особлива специфіка розвитку, враховуючи ґрунтовний етап соціалістичного режиму, який визначив відмінний від європейської доктрини розвиток української науки. Із набуттям Україною незалежності активізувалися процеси наближення вітчизняної доктрини до європейських трендів, що визначило тектонічні зміни у доктрині права. Відбуваються системні зміни в усіх сферах суспільного життя (політичній, економічній, правовій тощо); зміна цінностей, цілей та завдань суспільного розвитку, зокрема і в державно-правовій сфері; формування нових моделей розвитку держави і права; нових наукових парадигм. Відтак наукові розробки у зазначених площинах є рівними за своєю важливістю із предметними галузевими дослідженнями прикладного характеру, так як знаходяться в основі адекватного правотворення. Очевидно, що об'єктивність та достовірність доктринальних напрацювань визначають якість рівня методології, теоретико-правових критеріїв урегулювання правових явищ, ефективності такого урегулювання. Маємо змогу стверджувати, що аналіз розвитку сучасної правової науки в контексті євроінтеграційних процесів знаходиться в основі комплексних змін вітчизняного соціуму і лише якісність наукових напрацювань стане запорукою ефективності таких суспільних змін.</p> <p>Все наведене актуалізує вивчення навчальної дисципліни «Сучасна правова наука в контексті євроінтеграційних процесів». Здобувачі, які проводять наукове дослідження у галузі «Право», повинні, насамперед, бути глибоко обізнані з напрямками та результатами наукових досліджень відповідних теоретичних та методологічних проблем сучасної правової науки, формування її понятійного апарату, наукових категорій, якими оперує сучасна юриспруденція.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни «Сучасна правова наука в контексті євроінтеграційних процесів» є створення підґрунтя для подальшого розширення і</p>	

поглиблення світогляду, формування та розвиток системи необхідних знань для здійснення дослідницької та викладацької діяльності у сфері правової науки.

Основними цілями вивчення дисципліни «Сучасна правова наука в контексті євроінтеграційних процесів» є формування та розвиток практичних навичок щодо втілення тенденцій сучасної правової науки у дослідницькій роботі.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК03. Здатність розв'язувати комплексні проблеми на основі системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору.

ЗК04. Здатність усно і письмово презентувати результати власного наукового дослідження українською та іноземною мовами, глибоко розуміти іншомовні наукові та професійні тексти за напрямом досліджень.

Фахові компетентності:

СК01. Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у галузі права та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з права та суміжних галузей.

СК02. Здатність застосовувати методи правового і міждисциплінарного дослідження, виявляти їх евристичні можливості та межі, використовувати релевантний дослідницький інструментарій.

СК03. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті та проектах правничої освіти у системі освіти дорослих.

СК04. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері права та забезпечувати якість виконуваних досліджень; дотримання права інтелектуальної власності та стандартів академічної доброчесності.

СК05. Здатність моделювати оптимальні варіанти вирішення складних правових проблем, прогнозувати можливі наслідки їх реалізації.

СК06. Здатність здійснювати експертну діяльність у сфері права.

СК07. Здатність виявляти нові інституційні етичні виклики та етичні виклики в житті суспільства і пропонувати для них правові механізми розв'язання.

Програмні результати навчання:

РН03. Застосовувати у фаховій діяльності знання та розуміння системи права, історії світової та української правової думки, сучасної правової доктрини, а також основних напрямів та провідних тенденцій у розвитку права.

РН06. Розуміти загальні принципи та методи юридичної науки, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері права та у викладацькій практиці.

РН11. Здійснювати доктринальне тлумачення норм національного, міжнародного та права Європейського Союзу, здійснювати порівняльний аналіз правових явищ та процесів у різних правових системах.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20
семінарські заняття / практичні / лабораторні	10
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова
1	D8 Право	1	нормативна

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.
------	----------------

	лекції	заняття	сам. роб.	
Змістовий модуль 1. Актуальні тренди сучасної правової науки в контексті євроінтеграційних процесів				
Тема №1. Формування та розвиток правової науки в Україні	2	-	4	
Тема №2. Основні сучасні напрями правової науки в Україні.	2	-	5	
Тема №3. Сучасні правові системи та їх вплив на сучасну правову науку. Компаративістика у сучасній правовій науці як прояв глобалізаційних процесів.	2	2	4	
Змістовий модуль 2. Проблеми та перспективи сучасної української правової науки в контексті євроінтеграційних процесів				
Тема №4. Сучасна правова система України та її місце серед правових систем світу. Вплив євроінтеграційних процесів на сучасні правові системи світу.	2	-	5	
Тема №5. Тенденції розвитку правової науки в умовах глобалізаційних процесів.	2	2	5	
Тема №6. Деформалізація правового регулювання	2	2	4	
Змістовий модуль 3. Розвиток доктрини приватного права				
Тема №7. Розвиток цивільного законодавства і науки цивільного права України.	2	-	5	
Тема №8. Основні наукові школи приватного права в Україні.	2	2	4	
Тема №9. Загальнотеоретичні засади цивілістичної доктрини в контексті євроінтеграційних процесів.	2	-	5	
Змістовий модуль 4. Розвиток доктрини публічного права				
Тема №10. Основні сучасні напрями розвитку доктрини публічного управління	2	2	5	
Тема №11. Стан та перспективи розвитку еколого-правової науки в Україні	-	-	7	
Тема №12. Теоретико-методологічні проблеми кримінально-правової науки в Україні.			7	
Разом за семестр		20	10	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни				
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Визначається Порядком організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, введеним в дію наказом ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 19 травня 2023 р. № 309. https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf</p> <p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни визначається п. 2.6. Методичних рекомендацій до порядку оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, затверджених Вченою радою ННЮІ ПНУ імені Василя Стефаника, протокол № 13 від 27.06.2024 р. – текст розміщений на сайті Інституту https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2024/11/metodychni-rekomendatsii-pro-poriadok-otsiniuvannia-uspishnosti.pdf</p>			

	<p>Підсумковий бал з навчальної дисципліни складається з підсумкового семестрового балу та балу за екзаменаційну роботу. Впродовж семестру здобувач отримує бали за різні види робіт, які сумуються у підсумковий семестровий бал.</p> <p><i>Підсумковий семестровий бал</i> складається з суми балів, отриманих здобувачем за свою навчальну діяльність протягом семестру і дорівнює сумі підсумкового балу за семінарські (практичні) заняття (максимально 20 балів), самостійну роботу (максимально 10 балів) і балу за індивідуальну роботу (максимально 20 балів) та в сукупності може складати максимального 50 балів. Максимальний бал за екзаменаційну роботу – 50 балів.</p>
Вимоги до письмової роботи	<p>Вивчення дисципліни передбачає обов'язкове виконання здобувачами завдань для самостійної роботи та індивідуальних завдань, а також екзаменаційної роботи, яка є формою підсумкового контролю знань.</p> <p>1. Індивідуальне науково-дослідне завдання передбачає опрацювання та критичний аналіз результатів наукових досліджень на стику предметної області навчальної дисципліни та дисертаційної роботи здобувача (тематика завдання визначається спільно викладачем та здобувачем). Максимальна кількість балів - 20.</p> <p>2. Самостійна робота полягає у реферуванні наукових публікацій та узагальненому аналізі результатів наукових досліджень цих публікацій (вибір здійснюється спільно з викладачем). Максимальна кількість балів – 10.</p> <p>Максимальний бал за письмові роботи – 30 балів.</p>
Семінарські заняття	<p>Система оцінювання семінарських занять передбачає поточні оцінки успішності (5 – «відмінно», 4 – «добре», 3 – «задовільно», 2 – «незадовільно») – виставляються під час проведення семінарських (практичних) занять. Підсумкова оцінка за семінарські (практичні) заняття виставляється в кінці семестру за результатами роботи на семінарських (практичних) заняттях, самопідготовки і є середнім арифметичним (<u>заокругленим до сотих</u>) всіх отриманих оцінок за семінарські (практичні) заняття та оцінок за відпрацьовані заняття. Підсумковий бал за семінарські (практичні) заняття (максимально 20 балів) – підсумкова оцінка за семінарські (практичні) заняття, помножена на коефіцієнт 4, заокруглена до цілого.</p> <p>Система оцінювання семінарських занять визначена пп. 3.1.1.3., 3.1.1.4 та 2.6.2. Методичних рекомендацій до порядку оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (протокол № 13 від 27 червня 2024 року) https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2024/11/metodychni-rekomendatsii-pro-poriadok-otsiniuvannia-uspishnosti.pdf</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі екзамену і є формою оцінювання результатів навчання на завершальному етапі вивчення дисципліни. Здобувач освіти вважається допущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни (семестрового екзамену), якщо він виконав усі види робіт, передбачені силабусом, та набрав за результатами семестрового (поточного) контролю не менше 25 балів.</p>
Підсумковий контроль	<p>Підсумковий контроль – екзамен. Екзамен може проводитися як у письмовій, так і усно-письмовій чи усній формах та охоплює весь обсяг навчальної дисципліни. Екзамен оцінюється від 1 до 50 балів. Зміст питань, що виносяться на екзамен, форма та структура завдань та їх оцінювання визначається керівником навчальної дисципліни,</p>

затверджується на засіданні кафедри. Отриманий в результаті здачі екзамену бал заноситься у відомість успішності, додається до виставлених балів за семінарські (практичні) заняття, самостійну роботу та індивідуальні завдання і складає підсумковий семестровий бал.

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Планується виконання здобувачами декількох обов'язкових письмових робіт, про які йшлося у попередньому розділі. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у визначені керівником терміни, загалом, не пізніше дня проведення останнього семінарського заняття. Під час роботи над індивідуальними науково-дослідними завданнями та проектами не допустимо порушення академічної доброчесності.

Академічна доброчесність:

Очікується, що магістранти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається «Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/polozhennia-pro-zapobihannia-plahiatu/>.

Відвідування занять

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі здобувачі відвідають лекції і практичні заняття навчальної дисципліни.

Більша частина навчального часу спрямована на самостійну роботу здобувача. Практичні завдання по навчальній дисципліні обговорюються із здобувачем та корегуються для кожного здобувача окремо у відповідності до тематики його наукового дослідження.

Неформальна освіта.

Визнання результатів неформальної освіти здійснюється відповідно до «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (в редакції від 24 листопада 2022 р.). <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

1. Антропологія права: філософський та юридичний виміри (стан, проблеми, перспективи): Статті учасників Другого Всеукраїнського «круглого столу» (м. Львів, 1-2 грудня 2006 року). Львів: Край, 2007. 340 с.

2. Корчак Н.М. Юридична наука в умовах сучасних викликів і загроз. Юридичний вісник 2 (55) 2020. С. 218-223.

3. Луць Л.А. Сучасна українська правова наука: деякі проблеми та перспективи. *Історико-правовий часопис*. 2016. №2 (8). С. 20-28.

4. Яценко В.А., Балинська О.М. Методологічна парадигма сучасної правової науки в Україні. *Соціально-правові студії*. 2020. Випуск 4 (10). С. 12-20

5. Тацій В. Правова наука в Україні: стан та перспективи розвитку. *Вісник до 10-річчя Академії правових наук України*. №2 (33)-3 (34). С. 5-24.

6. Правова освіта та правова наука в умовах сучасних трансформаційних процесів. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. (м. Запоріжжя, 20 листопада 2019 р.) / за заг. ред. Т.О. Коломoeць. Запоріжжя: ЗНУ, 2019. 151 с.

7. Правова наука України: сучасний стан, виклики та перспективи розвитку: монографія. О. В. Петришин, В. А. Журавель, Н. С. Кузнецова та ін. К.: Право, 2021. 678 с.

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в Методичних рекомендаціях до вивчення відповідної дисципліни, які надаються здобувачу в електронній формі до початку семестру:

- Зеліско А.В. Сучасна правова наука в контексті євроінтеграційних процесів: методичний посібник для вивчення навчальної дисципліни третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (спеціальність 081 «Право», галузь знань 08 «Право»). Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2024. 22 с. (<https://kcp.pnu.edu.ua/navchalno-metodychni-materialy/>)

Викладач _____ зав. каф. цив. права А.В. Зеліско